

Poštarnina plaćena u gotovom.

Knjižnica kr. sveučilišta

Zagreb

God. XX.

U Samoboru, 15 siječnja 1923.

Br. 2.

Samoborski List izdan svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 80 K. — Plativo i izdivo u Samoboru.

Uprava i uredništvo smješteno je
GLAVNI TRG br. 3
(Hekura S. Šeb.)

OGLASEZ prima uprava razne vrijednosti. Za oglase, koji su više puta uvrištene, daje se znatno popust. Reklamizati se ne vraćaju.

Arch. Franjo Gabrić (Zagreb): Drveće kraj Perkovčeva spomenika.

U broju od 1. o. m. Vašeg cijenjenog lista čitam u izvješćaju sjednice Žup. zastupstva, održane 20./XII. pr. g., da je grad. oživio među ostalim zaključio, da se posjeku smreke kod Perkovčevoga spomenika na groblju, jer da navodno oštećuju spomenik.

Molim Vas uljedno, da biste obzirom na taj zaključak u Vašem cijenjenom listu uvrstili sljedeće:

Potreba, da se te dvije smreke posjeku ne postoji, jer uistinu smreke ne oštećuju spomenika.

Uzrok, da se na spomeniku radja mahovina i nastaju tamne mrlje nisu smreke nego sasma nešto drugo. Ta mahovina, i mrlje nastaju, kako se svatko lako može da uvjeri, uvijek prema sjeverozapadnoj strani. Prašina, koja se iz zraka stigne na spomenike, ostaje prema sjeverozapadnoj strani, kuda se dopiru dovoljno sunčane zrake, najduže vremena visinsko tako da samo najprije i najbolje uspijevaju kojekakovi organizmi.

Spomenik stoji s istočne, južne i zapadne strane sasme slobodno, a i sa sjeverne odnosno sjeveroistočne strane, na kojoj stoje smreke, nije granje toga drveća tako gusto da bi priječilo promjaji zraka oko spomenika. Tako uzrok razroga mahovine ne mogu biti smreke.

Da je to lepravno, može se vidjeti i kod drugih spomenika, koji stoje sasme slobodno, i gdje ne imade na daleko nikakova drva n. pr. grobni spomenici obitelji Ostaković, Franić i dr., a na kojima se prema sj.-zap. podu također pojavljuju iste tamne mrlje.

Da se te mrlje i mahovina pojavljuju na Perkovčevom spomeniku u većoj mjeri uzrok je njegova veća starost i njegova veća plastičnost, učinak koja prašina i vлага imade mnogo više mjesto i prilike da se stignu. Tome da spomenik možda propada krivi su drugi rascisi.

Želite biti, da ovim recima eventualno opasite one dvije smreke, koje su uz latibele imali broj drugoga drveća, ovalsko dobar koravci uvek mijenja groblje. Kako lijepe djele su smreke sajdeće se još 2 ili 3 drva s njihove strane, što se pogled baciti na groblje od glavnoga staza!

Uz aho se prometni ka grupe a jedan i jugoslovenski vojni, vidi se, kako Hjepa posudau i mijenje davaće smreke Perkovčevom spomeniku. Kad tog pogleda bez smrekava, gubiće se spomenik u osmim kolosijem, ničim omredjivanjem prostoru, koji ažu preko siveku ravnicu temo do Šljemenu.

Ovakovi spomenici, koji su komponirani za jedan glavni pravac pogleda, traže

upravo svoju pozadinu, koje ta spomenik dapaće prema imade.

Uostalom bilo samo htio spomenuti, da razni, umjetnički napredni gradovi u zadnjim decenijama osnivaju svoja nova groblja ili u Šumama, u Njemačkoj t. zv. „Waldfriedhof“ ili zasada u njima mnogo zelenila i drveća.

Naglasu je osobito Münchenski „Waldfriedhof“.

U tim grobljima imade veliki broj umjetničkih prvorazrednih spomenika, a misam desada čuo, da im je neškodilo drveće, ili da se je evo radi spomenika sjecklo.

Moje je mišljenje, da se ovakako smreke imade uzdržati, a ne samo to, nego da bi se na groblju, gdje je te moguće i gdje bi te bilo za lijepo vidjelo i pozadine od koristi, zasadi još i drugog drveća, da nam ne bude groblje isgledalo, kate se to kad nas često može vidjeti, kao skladiste i trgovina nadgrobnih spomenika, već da bude naravni i umjetničkim spomenicima harmonički uređeno mjesto zadnjega počinka naših preminalih.

Iz trgovinskog zastupstva.

Izvještaj proračun, sjednice održane dne 29. prosinca 1922.

Od oblasti je prisutan žrtv. vlastni tajnik Franjo Kosina.

Sjednici predsjeda načelnika M. K. i g. Čižić. Zapisnik vodi bilježnik Čop.

Od zastupača su prisutni gg: Boškar, Žalić, Lang, Kočak, Cesar, Novak, dr. Pešić, Švarić, Solić, Herceg, Kocijančić, Bašić.

Odsutni su gg: Kraljan, Šoltar, Hrčić, Kovačić, Orgas (bolestan).

Prije započete sjednice udružuje se te sjednice zast. Mijo Novak.

A. Prihod.

Zakup opć. oružja površen je na 6598 Din. 75 p. jer je toliki dohodak polučen još u tom dražbiom.

Zakup opć. livada površen je na 50 000 D.n.

Zakup opć. oružja na 150 Dinara.

Nejedinstvena opć. zgrada na 1372 Din. Dohodak opć. komunalnom na 40.000 Dinara.

Klauzulski pristojbe na 1500 Dinara.

Prije tome stavlja „Ogrodarstvo“ iznosi ukupno 117.864 D. 50 p.

Prihod od ovrška države površen je na 200 Din.

Otkup petara na piće površen je prema okupnom ugovoru na 68.573 Din.

Pristojbe od mesta vode utvrđene su u površini prihoda na 5000 Din.

Na novo avrštuje se prihod države sa 10% od vijetnog državnog izdvajnog poreza

za 13.800 Din. za pokriće beriva opć. bilježnika i blagajnika.

Dohodak od označavanja bačvi uvršten je u površenu iznosu od 1000 Din.

Premko tome iznosl stavka „Razni dohodci“ 92.896 D.n.

Prihod od petrolijarine na piće i meso površuje se na 70.000 Din.

Dohodak od sajmova i mostovina površuje se na 20.000 Din.

Cjelokupni prihod ustanevlijen je na 350.024 Din. 87 p.

Rashod.

I. Trgovišne poglavarske.	
Plaća trg. načelnika	D 9000 —
Trg. bilježnika	• 14800 —
Bilježnika II.	• 12850 —
P. pomoćnika bilj. struke	• 9000 —
• blag. —	• 9000 —
Redarstvenog povjerenika	• 6020 —
• nadstružara	• 6020 —
3 stražara	• 19800 —
Uniformiranje stražara	• 6000 —
Nabava uređajki tiskanica	• 3000 —
• pisačeg pribora	• 3000 —
Uredskem časopisom	• 4000 —
Desavica i putni troškovi opć.	• 600 —
Časopis i službenika	• 1750 —
10% namet mirovinackoj za-kladi opć. časopis	• 9447.86
Špda dovoz i prijevoz drva	• 7000 —
Mirovina pisaru Iv. Škaruku	• 750 —
Ukupno	D 123.837.86

Time je ova sjednica završena, a sasprava će proračunu nastaviti će se u sljedeći sjednici.

Domaća vijesti.

Veličkom časopism zagrebačke Ban-pa je imenovan je gosp. Fran Kokuljević-Sakeljški, a dr. Fran Gabrijel u Osječu. Novi zagrebački Ban je u svoje vrijeme bio pristavom kod historičke oblasti u Samoboru te je ostavio u Samoboru najbolju usporu.

Za Langova zahledu dobrovo je gosp. Ilija Matićko čin prihod od svoje zemljice Zagrebajuće veleri 9. o. m. koj je dobio u svom 1.354 Dinara. Odje. Grivčić iz Zagreba po g. Probstu 200 Din. Na plesnicu donosi takvost g. dobrovoljnog uprave Banke najveće.

Državne ceste između Samobora. Prije dvije godine takložilo je odbor, da se prema državne ceste koja ide između Samobora i Vršića rotira, da boje je udržavavati dobitne općine 10.000 K na godinu. Beduci te tom svrhom te ceste udržavati ne mogu, te poda udržavanju opć pod članak nad-

zor. Danas bi stajalo izdržavanje oko 50.000 K, a to općina nije voljna preuzeti. Te ceste su: Perkovčeva ulica, Glavni trg, Livadičeva Starogradská i Šmidčenova ulica.

Staro ljeto. „Savez hrvatskih obrtnika u Samoboru“ priredio je zajedno s „Hrv. Sekolom“ i s pjevačkim društvom „Jeka“ Silvestrovo veče. Zabava se je održavala u prostorijama „Hrv. Sekola“ i „Jeka“. Ukušao izradjeni veliki transparenti odavali su mjesto zabave.

U svedećem se je prostorijama sakupio gotovo čit Samobor te su dakako bile dupkom puno. Osim napomenutih društava počeo je zabavu još velik broj članova ostalih mjesnih društava tako, da se može potpunim pravom kazati, kako su na toj zabavi bile okupljene sve samoborske kulturne i humanne institucije.

Interesantno je bilo metrili tok same zabave. Uz najuglednije te dobrom poodmaka gradjane i gradjanke sjedio je za istim stolom maloobrtnik i jednostavan mladji radnik, te su se svi članovi toga društva bez razlike doba, roda i staleža neprisiljeno zabavljali, a opće je smiljenje, da takav društveni animo nije u Samoboru tako reci nikada još doživljen. Tom zabavom Samobor dokazao, da se i u njem pravo shvaća idealna i izumita demokratska ideja, koja je dosada nekojima bila slabo pojmiva tudja i razorna dok je u naprednom svijetu već počinuo pobijednik. Ovo Silvestrovo veče krasno je završilo cijekupni godišnji rad kao sreća i ostvarevanje ideje solidarnosti svih kulturnih društava u Samoboru. To se ima pravo da zahvali saradnji edukativnog gospodarskog odbora Hrv. Sekola, koji je i ovdje sa svojom predsjednicicom na čelu mnogo pomoćiči neumornih i spretnih odbernika iz samoga obrtničkog saveza. Jednodušnost gr. džamsiva slega svih slojeva i solidarnost društava ovaj put izjavljuje osobito na viđej, pak nije čudo, da se je u vrio simpatičnim, ali žalboščim preuzetim prostorijama opet jače prebadila misao potrebe doslovnog Hrv. društvenoga doma. Ta misao nije ništo utopija, već je uz stanovite već postojeće preduvjete doista lako ostvariva te bi trebalo sve čim prije zato razmislati, realno se posavjetovati i pristupiti k izvedbi. Uvjereni smo, da će se mnogi skeptik (nevjerovani Tomić) iznenaditi, kako bi se to sve dalo prevesti i lakše, nego li on sluti. Treba samo vjerovati i oduševljeno se — a čim prije — primiti djela. Naprijed dakle, na potao, za hrvatsku ideju, za život i čast Samobora, predgradje glavnog nam grada, bijelog Zografa!

Novi odbornik trg. zastupstva. Povodom smrti odbernika Orgasa ispraznjeno je opet jedno odberičko mjesto u zastupstvu. Počojni Orgas bio je biran u listini br. 3. Njegov naslijednik imao bi biti g. Neumann, koji je tu čest odbrinuo. Iza njega dolazi g. Fanek koji je također odbio, zato bi imao biti g. Brgadur, koji je isto tako otkrio, dok je nepoznat g. Jurković tu čest primio. Čudan je slučaj, da je u ovom zastupstvu umro već četvrti odbernik, bio se još nikada u Samoboru dogodilo nje. Dobro je, što će ova periođa, za 3 i pol mjeseca prestati, jer ako bi ta smrt bila i dalje tako preteća zastupstva, to ne bi bilo treba ni izbora jer bi se na taj način premijenio čitav odbor.

Koncert „Jeka“. „Jeka“ će prirediti svoj koncert dan 4. veljače. Muški i ženski zbor nastupit će sa sazbranimi narodnim i unutarnim kompozicijama. Osobili gla-

zbeni jeftitak pratiće g. rref. Milan Reizer koji dobrohotno sudjeluje na nekoliko pjesama. Za pleas angažovana je vrana glazba. Da bude zabava što bolje animirana, bit će lijepa tombola, koja će se ovih dana izložiti na uvid građansku.

Koncertna i čarobnjačka večer. Na 9. o. mj. priredio je g. Joško Metković u Pension Lavica jednu lijepu i ugodnu večer, kakovih ovdje rijetko vidjamo. Mladi simpatični Joško nastupio je doduće sjeća božićnivo, no stvari koje je zveo iznenadile su općinstvo. Ne možemo tražiti od njega, da nam pokazuje vještine, čimoga unjetnika, no gledajući njegovu spretnost, morali smo se diviti da je taj mladić to sve radio s elegancijom jednog salonskoga čarobnjaka. Mi načem Jošku, jer on dolazi mnogo u Samobor, čestitamo na toj zabavi, a tim više što je sav svu prihod poklonio plemenitoj svrši. Nadamo se, da ćemo još koji put njega vidjeti u našoj javnosti. Da je rezultat ove zabave ovako lijep, ide i zasluga drugih, koji su nastojali, da se retija smanji i tako čist prihod povisi. U tom pogledu učinio je mnogo g. Kopsa, a poslije zabave darova i su neka gospoda u ovu svrhu lijepo svole iz oduševljenja za našega mladog i simpatičnog Joška.

Vinogradarsko udruženje u Samoboru održat će u nedjelju, 28. siječnja 1923. u pol. 11 sati prije podne u trgovinskoj vijećnici svoju prvu Glavnu skupštinu, na koju se članovi svirne uključuju pozivaju.

Dnevnai red: 1. Izbor izvršaoga i nadzornoga odbora za iduci godinu; 2. Izbor delegata za skupštinu Pokrajinskog saveza u Zagrebu; 3. Izmjena pravila; 4. Eventualni prijedlozi.

Odbor.

Ples obrtno-radničkog društva „Napredak“ održat će se u nedjelju u dne 21. o. mj. u dvorani Pensiona „Lavica“. Na plesu svirati dobar salonski orkestar. — Nadamo se da će naše gradjanstvo brojno posjetiti ples naših obrtnika a osim tega po mogućnosti darovati predmetima za tombolu.

Otvorna godišnja skupština Obrtno-radničkog društva „Napredak“, održana je u nedjelju dne 7. o. mj. Skupština je bila dobro posjetena po našim obrtnicima, koji su u posljednjih nekoliko godina u velikom broju prešli ove naše društva. Društveni tehnik Šek podnio je skupštini izvješće o prošlogodišnjem radu odbora. Osvobljeno je pak iscrpivo izvješće o poslovovanju radu bezaboravnoga pokojnog predsjednika Ante Filipca, koji je podignuo ovo društvo za svog 10-godišnjeg predsjedavanja do ovih simpatija, koje ovo društvo danas u našem općinstvu užva. A broj članova se je za ovo vrijeme početno povećao. — Skupština je omoglašeno kriće: Slava Antonu Filipcu!

Isto je tako izvješće blagajnika Ivana Baćića, koji pokazuje vrlo lijepi materijalni napredak, jednoglasno odobren i prihvaden.

Novi odbor je ovaj predsjednik Svetko Šek, pospredsjednik: Mijo Herceg, tajnik: Milan Šoštarč (D. Petković nije ovo mjesto prehvatio), blagajnik: Ivan Bošić, zastupnik: Ivan Matić. U odboru su bili: Franjo Kekić si., Janko Matić, Janko B. Stan, Dragotin Preša, Franjo Kekić si., Petar Šebota, Mijo Tunić i Dragotin Petković.

Poslije skupštine rasvila se sijodna zabava među članovima društva.

Otvorna skupština Pečke štakencice u Samoboru. Jutor poslije podne održana je glavna skupština Pečke štakencice i knjižnice u dvorani trg. poglavarskoga. Ova

je skupština bila izvanredno dobro posjećena oko 150 članova i članica. U sljedećem broju donijet ćemo opširniji izvješće o toku ove skupštine.

Vatrogasnii pleas, koji se održavao jučer, bio je vrlo dobro posjećen i vaaredno animir. Glazba vrana, a pleas danas de zore. Tombola obilata zgodicima — darovima redoljubivoga gradjanstva. Općinstvo bez razlike, krasna kuta vrh gospode i gospodjica najječalo se, da pokaže svoje simpatije prema ovom čovjekoljubivom društvu i zapušto dupkom veliku dvoranu. Vatrogasci, drugovi iz Bregane, u velikom su broju došli na pleas. Moralni i materijalni uspjeti pošpuno zadovoljava.

Male statistike iz župe samoborske. a) Godine 1922. rodilo se u župi 328 djece (za 42 manje no 1921.) Od toga u Samoboru 57 djece (za 13 manje no 1921.) a u selima župe 271. (za 29 manje no 1921.). Nezakonite djece bilo je u cijeloj župi 15, a mrtvorodjene 13.

b) Umrlo je 1922. 250 osoba (za 20 manje no 1921.) Od toga u Samoboru 69. (za 2 manje od lani), a u selima 181. (za 28 manje od lani).

c) Vjenčalo se 1922. 101 par (za 26 manje od 1921.) Iz Samobora je vjenčano 30 pari a sa seli 67 pari. Na strane otpada 4 para.

Ako se isporedi porod u župi sa 328 i rokor sa 250, onda je porast 78 osoba.

U Samoboru je porod 57, pomor 69, dokle manjak su 12 osoba.

Zabava dobrovoljnoga vatrogasnog društva u Bregani O-o humano i simpatično društvo privedje u subotu, dne 3 veljače 1923. u prostorijama gospodice gosp. Klinu u Bregani predstavu „Trije Tički“ s tombolom i plesom. Osim toga jedan vatrogasac deklamovati će pjesmu B. Tonija: „Vatrogasna misao“. Početak je u 8 sati navecer.

Preplate i darovi za tombolu primaju se sa zahvalnošću. Preporučujemo pažnju i našeg općinstva ovo društvo, koje iako mali, vrlo je lijepo izvrljilo svoju dužnost i uzorne je discipline.

Umrli u župi Samobor od 1. do 15. siječnja 1923.: Ivan Orgas, mlinar, Samobor, 36 god. — Ana Katanica, Stjepance, 2 dana. — Bora Norčić rođ. Telešman, Vel. Jasbina, 68 god. — Bora Koletić r. jednar, Otoči, 64 g. — Martin Bencalić, Malo Jasbina, 50 g. — Mate Kotanić, Vel. Rakovica, 65 god.

Mladi kreditnjac. Ana Merčec iz Rakova Potoka diglo je na poštanskom uredu u Leskovcu za Juru Telešku kuću od 600 K, te taj novac dala svemu 8 god. starosti da odnesu Telešku, no evaj je potom u grbu bio 520 K a prenos samo 80 K. Vidjeno po Vištu Telešku prisno je da je novac bio pravojhi. Mlaja maledobaka prijavljena je bude.

Provalo u bijeli. U posljednje dana očekuje se u našem trgu novi trend i provalo. Tako je u moli od 25 do 28. o. mj. u Glavici provaleo u bijui Vilko Petković. Provalao je bio odjeklični mlađi. — U bijui Ana Švarci provaleo je bude krov, te očekuje rezultat preživjeti u vrijednosti od 600 K. Isotak je provaleo sa u bijui Franje Šimeca te bude se odjaviti taj jedan provalo.

Isotaki provaleli su u vili Brgadu. Prevaljaju ih bude sive magli, mlađi odjeklični jer su prevorenuši bili spodani po Švarcu, te pobijegli. — Metalje su provaleli po svr-

Admiral

Zahtjevajte svagdje opće priznato i
obljubljeno

„ADMIRAL“
laštilo.

Čuvajte se patvorina!

Jedini tvorničari: Grubić i Drobac,
Zagreb.

Opće je poznato

najjeftinije vrelo manufakturne robe, August Jamšek
Zagreb, Petrinjska ulica br. 4

Upravo prispjelo:

Muška odijela,

engleske tkanine najbolje kakvoće i solidne izradbe.

Muške i ženske cipele u velikom izboru

sve uz konkurentno niske cijene. Nadalje preporučam:

poplune, muške i ženske košulje

u vlastitoj, domaćoj i najsolidnijoj izradbi i uz najniže cijene.

Neka nitko ne propusti

a da si ne pogleda bogato skladište sukna, zelira, šifona, platna, hlača, kecija, rubaca, čarapa i sve ostale manufakturne i konfekcione robe kod solidne tvrdke:

—August Jamšek—

Zagreb, Petrinjska ulica br. 4.